

“Magnifique!” Een gemêleerd Nederlands-Frans gezelschap van tuinexperts loopt door de tuin en luistert geïnteresseerd naar het verhaal van tuinbaas Rick Mensink. Ze vergapen zich aan de historische citrusbomen en stellen volop vragen over het beheer van de tuin.

Louvre, Loo en Twickel leren van elkaar

De tuinen van Het Louvre.

Het gezelschap is op Twickel voor een informatieve middag over het onderhoud van historische tuinen in het licht van klimaatverandering. Relevant want ook op Twickel merken we de gevolgen. De rododendrons hebben het bijvoorbeeld moeilijk door langdurige periodes van droogte, net als de nieuw aangeplante eiken in de laan. Daarnaast zijn insectenplagen

en ziektes als Phytophthora een groter probleem dan vroeger. De bijeenkomst is een initiatief van de Nederlandse ambassade in Parijs, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en het Franse ministerie van Cultuur. Marie-Hélène Bénetière van dit ministerie en Jean-Philippe Teyssier, adjunct-directeur van de tuinen van museum Het Louvre vertellen hoe ze in Frankrijk omgaan met

klimaatverandering. Willem Zielemans, hoofd-hovenier van Paleis Het Loo, verzorgt de Nederlandse inbreng.

Experimenteren

Jean-Philippe Teyssier neemt zijn toehoorders mee naar Parijs. “De strakke lanen met kastanjes vormen als het ware het skelet van de Tuileriën. Daar zullen we niet snel andere soorten voor kiezen, ook al is

het misschien niet meer de beste boom in de huidige omstandigheden. Buiten de lanen en in de plantvakken kunnen we wat meer experimenteren. Zo planten we nu onder andere wilde kersen, die heel goed aanslaan. Voor geschikte soorten kijken we naar landen ten zuiden van ons. We gaan niet per se voor inheems. We brengen vooral meer variatie in en gebruiken soorten die tegen de omstandigheden in Parijs kunnen.” De buxushagen in de formele tuin van Het Loo vormen een karakteristiek element en zijn dus niet makkelijk te vervangen. Willem Zieleman: “Onze kweker heeft een soort ontwikkeld die bestand is tegen buxusschimmels. Hij lijkt gelukkig

aangepast zijn aan de specifieke omstandigheden hier.”

Sensoren in bodem

Water is een levensbehoefte, zeker in de tuin. In de formele tuin van Het Loo is de beregeningsinstallatie cruciaal want door een flink oppervlak aan steentjes kan het behoorlijk heet worden. Elders op het landgoed doen ze het anders. “We werken aan een hoger gehalte organische stof in de bodem, zodat de bodem meer water vasthoudt”, vertelt Zieleman. Ook in Parijs is verdroging een groot aandachtspunt. “Sinds kort maken we gebruik van sensoren in de bodem om ons te vertellen of de

De harde stedelijke bodem bevat weinig voedingsstoffen waardoor bomen ondiep wortelen, makkelijker omwaaien en minder goed groeien. “Onze tuinecoloog heeft meerdere bodemprofielen gemaakt en nergens ook maar een regenworm gevonden”, lacht Teyssier. “Wanneer we nu jonge bomen planten, verwennen we ze met een groot plantgat vol aarde, zodat de wortels eerst de diepte in gaan. Ook kijken we met interesse naar de zogenaamde ‘jardin sèche’ met droogtetolerante planten die goed groeien op een stenige, zanderige ondergrond en prima zonder extra water kunnen.”

Twickel in de Tuileriën

Het doel om elkaar te leren kennen en de uitwisseling van tuin-expertise te bevorderen is gelukt. Tuinbaas Rick Mensink van Twickel: “Bij het Louvre hebben ze vrijwel geen citrusbomen meer, en zeker geen zeventiende-eeuwse soorten zoals in onze collectie. Aangezien deze via Italië en Frankrijk toentertijd hun weg naar Twickel vonden, vinden wij het logisch nu weer iets terug te doen. Wij kijken of we een aantal oude soorten kunnen enten en opkweken. Zodat er over een paar jaar een aantal mooie oude citrussoorten bloeien in de Tuileriën.”

Het Franse ministerie brengt parken en tuinen via het label ‘jardin remarquable’ onder de aandacht van het grote publiek. “Iedere bijzondere tuin die publiek toegankelijk is, kan aanspraak maken op dit label. Van grote historische tuincomplexen tot piepkleine stadstuinen”, vertelt Marie-Hélène Bénetière.

Voor Twickel lijkt dit niet nodig, want jaarlijks weten ongeveer 17.000 bezoekers

de tuinen te vinden. Maar wellicht wel een leuke tip voor wie binnenkort in Frankrijk is.

Deelnemers aan het symposium.

De tuinen van Het Loo in Apeldoorn.

heel erg op de klassieke buxus en hij doet het goed.” De bomen voor de verjonging van de lanen zijn juist opgekweekt uit zaad van de oude laanbomen. “We hebben gekozen voor het bestaande klassieke beeld met een dubbele rij beuken. Door zaad van eigen bomen te gebruiken, hopen we dat de nieuwe bomen voldoende

boom water nodig heeft”, vertelt Teyssier. “Ik was in eerste instantie sceptisch maar we gebruiken nu minder water terwijl de bomen het beter naar hun zin hebben.”

